

Sygn. akt I NKRS 49/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący)

SSN Mirosław Sadowski (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie z odwołania M. A. Ł.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 12 kwietnia 2022 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym w Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 1065, z udziałem J. K.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 6 lipca 2022 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Uchwałą nr [...], z 12 kwietnia 2022 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 1065 Krajowa Rada Sądownictwa (dalej także: „Rada” lub „KRS”), na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 u.KRS postanowiła: przedstawić

Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie J. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu (pkt 1) oraz nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie M. Ł. i Z. M. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu (pkt 2).

W uzasadnieniu uchwały Rada wskazała, że na jedno wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, ogłoszone w Monitorze Polskim z 2021 r. pod poz. 1065, zgłosiły się: J. K. – starszy referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w P., M. Ł. – starszy asystent sędziego w Sądzie Rejonowym w P oraz Z. M. – radca prawny z Okręgowej Izby Radców Prawnych w P..

W celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady, Przewodniczący Rady wyznaczył zespół, zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz o sprawach indywidualnych przekazanych zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Minister Sprawiedliwości nie przedstawił opinii w trybie art. 31 ust. 2b u.KRS.

Na posiedzeniu w dniu 11 kwietnia 2022 r. zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa, po wnikliwym zapoznaniu się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami i ich przeanalizowaniu, omówił kandydatki, odbył naradę i uznał, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. W posiedzeniu zespołu nie uczestniczył, zawiadomiony o terminie przedstawiciel Krajowej Rady Radców Prawnych. Podczas głosowania członkowie zespołu na: J. K. oddali 3 głosy „za”, nie oddając głosów „przeciw” ani „wstrzymujących się”; M. Ł. oddali 2 głosy „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się” i na Z. M. oddali 2 głosy „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się”. W wyniku powyższego głosowania zespół przyjął stanowisko o rekomendowaniu KRS na jedno wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu: J. K., M. Ł. i Z. M.. Wniosek taki, w ocenie zespołu, jest uzasadniony treścią załączonych: ocen kwalifikacji, informacjami dotyczącymi posiadanego przez kandydatki

doświadczenia zawodowego, w tym doświadczenia w stosowaniu przepisów prawa, oraz opinią Kolegium Sądu Okręgowego w Poznaniu.

W uzasadnieniu zespół wskazał, że kierował się dyspozycją art. 35 u.KRS. W ocenie zespołu kandydatki w odpowiednim stopniu spełniają wszystkie kryteria wyboru na stanowisko sędziego sądu rejonowego.

J. K. posiada wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe, zdobyte podczas wykonywania pracy na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Okręgowym w P., w [...] Wydziale Cywilnym Odwoławczym, a następnie – od maja 2007 r. – referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w P.. Z dniem 1 stycznia 2008 r. została przeniesiona na stanowisko referendarza sądowego w Sądzie w P.. Początkowo orzekała w wydziale grodzkim, a następnie w wydziałach cywilnych. Od 1 grudnia 2016 r. do chwili obecnej orzeka w [...] Wydziale Rodzinnym i Nieletnich. Z dniem 15 czerwca 2017 r. uzyskała awans zawodowy na stanowisko starszego referendarza sądowego. W toku postępowania kandydatka otrzymała pozytywną ocenę kwalifikacji, w której wskazano, że poziom merytoryczny jej pracy jest bardzo dobry. Ponadto, uzyskała poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w Poznaniu (19 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”; 19 ocen „bardzo dobrych”).

M. Ł. posiada wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe, zdobyte podczas wykonywania pracy na stanowisku asystenta sędziego początkowo w Sądzie Rejonowym w P., a od 1 kwietnia 2008 r. w Sądzie Rejonowym P., w którym z dniem 1 marca 2020 r. awansowała na stanowisko starszego asystenta sędziego. Obowiązki wykonywała w wydziałach: grodzkim, rodzinnym i nieletnich, karnych oraz cywilnych. Od 14 lutego 2022 r. pracuje w [...] Wydziale Cywilnym tego Sądu. W toku postępowania kandydatka otrzymała pozytywną ocenę kwalifikacji, w której wskazano, że jest bardzo dobrze przygotowana do wykonywania obowiązków na stanowisku sędziego sądu rejonowego. Ponadto, uzyskała poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w Poznaniu (19 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”; 6 ocen „wzorowych” i 13 ocen „bardzo dobrych”).

Z. M. posiada wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe, zdobyte podczas wykonywania pracy – początkowo na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Rejonowym w P., w [...] Wydziale Karnym oraz w [...] Wydziale Rodzinnym

i Nieletnich, od 1 stycznia 2008 r. – w Sądzie Rejonowym w P., w [...] Wydziale Rodzinnym i Nieletnich, i od 1 stycznia 2010 r. – w Sądzie Rejonowym w G., a następnie – od 14 października 2010 r. – zawodu radcy prawnego w formie indywidualnej kancelarii radcy prawnego. Od 4 stycznia 2021 r. do chwili obecnej jest zatrudniona – w ramach kontraktu menadżerskiego – na stanowisku Prezesa w P. w N. sp. z o.o. W toku postępowania kandydatka otrzymała pozytywną ocenę kwalifikacji, w której wskazano, że – z uwagi na posiadane kwalifikacje i dotychczasowe doświadczenie zawodowe – jest dobrze przygotowana do wykonywania zawodu sędziego w zakresie spraw cywilnych i rodzinnych. Ponadto, uzyskała poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w Poznaniu (19 głosów „za”, przy braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”; 2 oceny „bardzo dobre” i 17 „ocen dobrych”).

Reasumując, w ocenie zespołu, wszystkie kandydatki wypełniają w odpowiednim stopniu kryteria, o których mowa w art. 35 ust. 2 u.KRS do przedstawienia z wnioskiem o powołanie na wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego.

Krajowa Rada Sądownictwa stwierdziła, że kandydatki spełniają wymagania ustawowe, określone w art. 61 § 1 pkt 1-6 i 2 p.u.s.p. oraz art. 20 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1139 ze zm.).

Rada wskazała, że dokonując oceny kandydatek, kierowała się także kryteriami, wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.KRS, w tym: ocenami kwalifikacyjnymi, doświadczeniem zawodowym kandydatek oraz opinią środowiska sędziowskiego. Po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy, Rada częściowo podzieliła stanowisko zespołu i uznała, że Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej zostanie przedstawiony wniosek o powołanie J. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu.

Rada przedstawiła sylwetki wszystkich kandydatek, z uwzględnieniem wykształcenia, doświadczenia zawodowego oraz opinii kwalifikacyjnych sporządzonych na potrzeby niniejszego postępowania nominacyjnego.

Rekomendowana kandydatka J. K. urodziła się w 1978 r. w P.. W 2002 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie im. [...] w P. z oceną dobrą, uzyskując tytuł magistra. Od sierpnia do listopada 2002 r. odbyła staż w Powiatowym Urzędzie Pracy w P.. Od stycznia 2003 r. do marca 2005 r. pracowała na stanowisku referenta prawnego w [...] Urzędzie Wojewódzkim w P.. Następnie, od 1 kwietnia 2005 r. do 13 maja 2007 r. była zatrudniona na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Okręgowym w P.. Obowiązki wykonywała w [...] Wydziale Cywilnym Odwoławczym. Po odbyciu pozaetatowej aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w P., we wrześniu 2006 r. złożyła egzamin sędziowski z ogólnym wynikiem dobrym. Uchwałą Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w P. z dnia 17 października 2006 r. została wpisana na listę radców prawnych tej Izby, przy czym uchwałą tej Rady z dnia 11 kwietnia 2007 r. została zawieszona w prawie wykonywania zawodu radcy prawnego z uwagi na zatrudnienie w strukturach wymiaru sprawiedliwości. Z dniem 14 maja 2007 r. została mianowana referendarzem sądowym w Sądzie Rejonowym w P.. W związku z reorganizacją jednostek wymiaru sprawiedliwości, z dniem 1 stycznia 2008 r. została przeniesiona na stanowisko referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w P.. Początkowo orzekała w wydziale grodzkim, a następnie w wydziałach cywilnych. Od 1 grudnia 2016 r. do chwili obecnej orzeka w [...] Wydziale Rodzinnym i Nieletnich tego Sądu. Z dniem 15 czerwca 2017 r. uzyskała awans zawodowy na stanowisko starszego referendarza sądowego. Kandydatka podnosi kwalifikacje przez udział w szkoleniach zawodowych. Ponadto posiada doświadczenie dydaktyczne zdobyte podczas prowadzenia w latach 2017-2020 zajęć z zakresu prawa cywilnego, prawa administracyjnego i prawa pracy w szkole policealnej w P..

Ocenę kwalifikacji J. K. sporządził sędzia M. M. – wizytator ds. cywilnych Sądu Okręgowego w Poznaniu. Opiniujący wskazał, że czynności wykonywane przez kandydatkę były z reguły nieskomplikowane i powtarzalne, ale typowe dla zakresu czynności powierzanych referendarzom sądowym. Podkreślił, że kandydatka starannie formułuje zarządzenia, wydaje najczęściej trafne orzeczenia i prawidłowo je uzasadnia. Bardzo dobrze ocenił stabilność orzecznictwa kandydatki i metodykę jej pracy. Reasumując, sędzia wizytator pozytywnie ocenił kwalifikacje J.

K. do wykonywania zawodu sędziego, wyrażając przekonanie, że poziom merytoryczny jej pracy jest bardzo dobry.

W ocenie Rady pozostałe uczestniczki posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe, uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu rejonowego, jednak w niniejszej procedurze konkursowej nie spełniają kryteriów wyboru w stopniu przewyższającym tożsame kryteria wyboru dotyczące kontrkandydatki, w stopniu uzasadniającym przedstawienie do powołania Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.

M. Ł. urodziła się w 1979 r. w P.. W 2003 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie im. [...] w P. z oceną dobrą, uzyskując tytuł magistra. Od 1 kwietnia do 30 listopada 2005 r. była zatrudniona na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Rejonowym w P.. Po odbyciu etatowej aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w P., we wrześniu 2007 r. złożyła egzamin sędziowski z ogólnym w P., początkowo na stanowisku asystenta sędziego a od 1 marca 2020 r. na stanowisku starszego asystenta sędziego. Obowiązki wykonywała w wydziałach: grodzkim, rodzinnym i nieletnich, karnych oraz cywilnych. Od 14 lutego 2022 r. pracuje w [...] Wydziale Cywilnym. Kandydatka realizuje obowiązek stałego podnoszenia kwalifikacji, uczestnicząc w szkoleniach zawodowych. W 2020 r. ukończyła na Uniwersytecie [...] studia podyplomowe w zakresie „Prawa rodzinnego z elementami psychologii”, z wynikiem bardzo dobrym.

Ocenę kwalifikacji M. Ł. sporządziła sędzia A. S. – wizytator ds. cywilnych oraz rodzinnych i nieletnich Sądu Okręgowego w Poznaniu. Opiniująca podkreśliła, że kandydatka legitymuje się zarówno znajomością przepisów prawa materialnego i procesowego, jak i poglądów doktryny i judykatury, a posiadaną wiedzę – na bieżąco uzupełnianą i poszerzaną – umiejętnie stosuje w praktyce. Zaznaczyła, że projekty autorstwa kandydatki spełniają wszelkie kryteria formalne, są wyczerpujące i odnoszą się do istotnych w danej sprawie kwestii merytorycznych. W konkluzji, sędzia wizytator wyraziła przekonanie, że M. Ł. jest bardzo dobrze przygotowana do wykonywania obowiązków na stanowisku sędziego sądu rejonowego.

Z. M. urodziła się w 1980 r. w J.. W 2004 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie im. [...] w P. z oceną bardzo dobrą, uzyskując tytuł

magistra. Od 1 kwietnia 2005 r. do 10 marca 2010 r. była zatrudniona na stanowisku asystenta sędziego, początkowo w Sądzie Rejonowym w P. ([...] Wydział Kamy oraz [...] Wydział Rodzinny i Nieletnich) a od 1 stycznia 2008 r. – po reformie jednostek wymiaru sprawiedliwości – w Sądzie Rejonowym w P. ([...] Wydział Rodzinny i Nieletnich). Po odbyciu pozaetadowej aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w P., w 2008 r. złożyła egzamin sędziowski z ogólnym wynikiem dostatecznym plus. Na podstawie uchwały Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w P. z dnia 18 grudnia 2008 r. uzyskała wpis na listę radców prawnych tej Izby. W dniu 25 marca 2009 r. złożyła ślubowanie. W związku z zatrudnieniem na stanowisku asystenta sędziego, uchwałą Okręgowej Izby Radców Prawnych w P. z dnia 23 kwietnia 2009 r. została na własny wniosek, zawieszona w prawie wykonywania zawodu radcy prawnego. Z dniem 1 stycznia 2010 r. podjęła zatrudnienie na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Rejonowym w G.. W związku z rozwiązaniem w dniu 16 lipca 2010 r. umowy o pracę w strukturach wymiaru sprawiedliwości, złożyła wniosek o odwieszenie prawa wykonywania zawodu radcy prawnego. Uchwałą Okręgowej Izby Radców Prawnych w P. dnia 23 sierpnia 2010 r. odwieszono jej prawo wykonywania zawodu radcy prawnego. Z dniem 14 października 2010 r. rozpoczęła wykonywanie zawodu radcy prawnego w formie indywidualnej kancelarii radcy prawnego w P.. Zawód ten wykonuje aktualnie również w oparciu o umowę o pracę, w latach 2015-2017 r. pracowała na stanowisku doradcy burmistrza w Urzędzie Miejskim w N.. Od stycznia 2017 r. do marca 2018 r. była zatrudniona jako radca prawny w spółdzielni mieszkaniowej w W.. Od lipca 2018 r. do stycznia 2020 r. pracowała na takim samym stanowisku (oraz jako lustrator) w Związku Rewizyjnym Banków Spółdzielczych w P.. W 2019 r. ukończyła studia podyplomowe „Profesjonalny Mediator Gospodarczy”, zorganizowane przez Uniwersytet im. [...] w P., z wynikiem bardzo dobrym. Od 4 stycznia 2021 r. do chwili obecnej jest zatrudniona – w ramach kontraktu menadżerskiego – na stanowisku Prezesa w P. w N. sp. z o.o. Kandydatka realizuje obowiązek stałego podnoszenia kwalifikacji, uczestnicząc w szkoleniach zawodowych.

Ocenę kwalifikacji Z. M. sporządził sędzia M. A. –wizytator ds. cywilnych i egzekucyjnych Sądu Okręgowego w Poznaniu. Opiniujący wskazał, że

przedstawione do analizy sprawy miały raczej typowy charakter, choć zdarzały się również pojedyncze sprawy skomplikowane w warstwie jurydycznej. Podkreślił, że kandydatka rzetelnie wykonuje czynności zastępstwa procesowego, wykazując odpowiednią aktywność podczas posiedzeń sądowych, pisma procesowe sporządza poprawnym językiem prawniczym, z zachowaniem – co do zasady – wymogów formalnych, składając je celowo i terminowo. Reasumując, sędzia wizytator ocenił, że Z. M. – z uwagi na posiadane kwalifikacje i dotychczasowe doświadczenie zawodowe – jest dobrze przygotowana do wykonywania zawodu sędziego w zakresie spraw cywilnych i rodzinnych.

Dokonując porównania kandydatek, Rada na wstępie wskazała, że kandydatki spełniają formalnie wszystkie kryteria wyboru, a zatem zadaniem Rady było przeprowadzenie weryfikacji i dokonanie wyboru tej osoby, która spełnia wszystkie kryteria – oceniane łącznie – najpełniej i w najwyższym stopniu.

Rada podkreśliła, że w każdym postępowaniu nominacyjnym dokonuje oceny kandydatów na podstawie załączonych materiałów, ocenianych indywidualnie. Rada jest wyposażona w prawo swobodnej oceny zgromadzonego materiału i możliwość nadania decydującego znaczenia określonym, wybranym kryteriom ustawowym, na podstawie których podejmuje uchwałę. Od stanu faktycznego konkretnej sprawy zależy, jakie kryteria są stosowane przez Radę w danym postępowaniu, w szczególności co do rozpatrywanych łącznie kryteriów, na które składają się kwalifikacje, doświadczenie zawodowe kandydatów, poparcie środowiska sędziowskiego oraz dane potwierdzające zdobycie dodatkowych kwalifikacji.

Rada wskazała, że przy podejmowaniu decyzji kierowała się przede wszystkim oceną kwalifikacji, doświadczeniem zawodowym kandydatek, w tym zdobyciem umiejętności przydatnych w wykonywaniu zawodu sędziego. Rada podkreśliła, że wybrana kandydatka posiada wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe, zdobyte podczas wykonywania pracy na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Okręgowym w P. w wydziale odwoławczym, a od maja 2007 r. – referendarza sądowego w sądach rejonowych, w których orzekała w wydziale grodzkim i w wydziałach cywilnych. Od 1 grudnia 2016 r. do chwili obecnej orzeka w [...] Wydziale Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w P. – w

tym od 15 czerwca 2017 r. na stanowisku starszego referendarza sądowego. Wysokie kwalifikacje merytoryczne kandydatki znajdują odzwierciedlenie w przebiegu jej drogi zawodowej oraz w pozytywnej ocenie pracy na stanowisku referendarza sądowego, w której bardzo dobrze oceniono zarówno stabilność jej orzecznictwa, jak i metodykę pracy.

Kandydatka posiada długoletnie i szerokie doświadczenie zawodowe związane z wymiarem sprawiedliwości, zdobyte podczas pracy na stanowiskach asystenta sędziego, referendarza sądowego a obecnie starszego referendarza sądowego w różnych wydziałach sądu okręgowego i sądów rejonowych. Ponadto Rada nie mogła pominąć, że kandydatka otrzymała zdecydowane poparcie środowiska sędziowskiego.

W opinii Rady J. K. posiada kwalifikacje zawodowe, uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu rejonowego, a w niniejszej procedurze konkursowej spełnia wszystkie kryteria wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie do powołania Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.

Kontrkandydatki: M. Ł. i Z. M. uzyskały pozytywne oceny kwalifikacji, również posiadają wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe oraz spełniają wszystkie wymogi stawiane kandydatowi na stanowisko sędziego w sądzie rejonowym. Rada jednak dokonuje wyboru jako organ kolegialny i w tym wypadku oceniła wyżej ogólne przygotowanie merytoryczne J. K. uznając, że w niniejszym postępowaniu nominacyjnym dotychczasowy, wieloletni i różnorodny przebieg ścieżki zawodowej przemawia za jej wyborem. Wprawdzie zespół rekomendował wszystkie uczestniczki tego postępowania, jednak J. K. posiada znacznie dłuższy staż wykonywania samodzielnego zawodu prawniczego (od 2007 r. – referendarz sądowy, a od 2017 r. – starszy referendarz sądowy) niż Z. M. (od 2010 r. – radca prawny), zaś M. Ł. zdobyła doświadczenie jedynie jako asystent i starszy asystent sędziego. Zdaniem Rady wiedza teoretyczna i praktyczna, jaką posiada wybrana kandydatka, w połączeniu z doświadczeniem orzecznictwem, zdobytym na stanowisku referendarza sądowego a obecnie starszego referendarza sądowego (wcześniej wykonywanie również obowiązków asystenta sędziego), a także podnoszenie kwalifikacji przez udział w szkoleniach, dają gwarancję należytego pełnienia przez nią obowiązków sędziego sądu rejonowego. Nie bez znaczenia

pozostaje również fakt, że zapotrzebowanie w przedmiotowym postępowaniu jest do pionu rodzinnego i nieletnich Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, a J. K. aktualnie (od ponad pięciu lat) orzeka właśnie w wydziale rodzinnym i nieletnich.

W ocenie Rady, powyższe okoliczności zadecydowały o uznaniu J. K. za kandydatkę spełniającą w niniejszej procedurze konkursowej kryteria wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej do powołania.

Rada wskazała, że uwzględniła także opinię Kolegium Sądu Okręgowego w Poznaniu, które na posiedzeniu w dniu 7 marca 2022 r. zaopiniowało pozytywnie kandydatki, oddając na: J. K. – 19 głosów „za” (w tym ocen wzorowych – 0, ocen bardzo dobrych – 19, ocen dobrych – 0); M. Ł. – 19 głosów „za” (w tym ocen wzorowych – 6, ocen bardzo dobrych – 13, ocen dobrych – 0), a Z. M. – 19 głosów „za” (w tym ocen wzorowych – 0, ocen bardzo dobrych – 2, ocen dobrych – 17). Kandydatka wybrana przez Radę uzyskała zatem poparcie tego gremium.

W ocenie Rady J. K. posiada wysokie kwalifikacje merytoryczne oraz wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe, a także wszechstronną, stale pogłębianą wiedzę prawniczą, którą umiejętnie wykorzystuje w praktyce zawodowej, dając rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu.

Reasumując, Rada stwierdziła, że o przedstawieniu Prezydentowi RP J. K. zadecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności wieloletnie i zróżnicowane doświadczenie zawodowe, zdobyte w różnych wydziałach podczas pracy na stanowiskach referendarskich a wcześniej w trakcie wykonywania obowiązków asystenta sędziego, wnioski płynące z oceny jej pracy i kwalifikacji zawodowych oraz opinii służbowych, jak również umiejętności predestynujące do pełnienia urzędu sędziego sądu rejonowego, także zdecydowane poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Powyższe okoliczności spowodowały, że w trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 12 kwietnia 2022 r. na: J. K. oddano 13 głosów „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 3 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 16

osób), w rezultacie czego uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów; M. Ł. oddano 7 głosów „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 8 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 15 osób), w rezultacie czego nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów; Z. M. oddano 5 głosów „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 12 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 17 osób), w rezultacie czego nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Odwołanie od powyższej uchwały wniosła M. Ł., zaskarżając ją w punkcie 1 w całości oraz w punkcie 2 w części dotyczącej nieprzedstawienia Prezydentowi RP jej kandydatury do pełnienia urzędu sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu. Odwołująca, na podstawie art. 44 ust. 1 u.KRS, zarzuciła sprzeczność ww. uchwały z prawem poprzez naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

1. naruszenie art. 33 ust. 1 u.KRS – poprzez nierozważenie sprawy w sposób wszechstronny i przekroczenie granic swobodnej oceny zebranych materiałów, polegające m.in. na:

1.1. apriorycznym i arbitralnym przyjęciu, że wykonywanie samodzielnego zawodu prawniczego jako referendarz sądowy jest bardziej wartościowe z perspektywy przesłanek określonych w art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS w porównaniu z wykonywaniem zawodu jako asystent i starszy asystent sędziego, podczas gdy:

(i) kierując się dyrektywą wszechstronnego rozważenia sprawy wyrażoną w art. 33 ust 1 u.KRS, Krajowa Rada Sądownictwa zobowiązana była dogłębnie przeanalizować wszystkie przesłanki określone w art. 35 ust. 2 u.KRS oraz indywidualnie i szczegółowo odnieść je do każdej z kandydatek;

(ii) Krajowa Rada Sądownictwa arbitralnie przyjęła założenie, o większej wartości zawodu referendarza sądowego całkowicie niezależnie od tego, że w znajdującej się w aktach sprawy oceny kwalifikacji sporządzonej przez wizytatora ds. cywilnych Sądu Okręgowego w Poznaniu odnośnie uczestniczek wynika że, „czynności wykonywane przez kandydatkę [uczestniczkę – dop. wł.] były z reguły nieskomplikowane i powtarzalne, ale typowe dla zakresu powtarzalnych czynności powierzanych referendarzom sądowym;

(iii) arbitralne przyjęcie, że wykonywanie zawodu referendarza sądowego jest doświadczeniem zawodowym bardziej wartościowym z perspektywy art. 35 ust. 2 u.KRS, narusza wyrażone w art. 60 Konstytucji RP prawo dostępu do służby publicznej na równych zasadach;

1.2. przyjęciu, że odwołująca zdobyła doświadczenie jedynie jako asystent i starszy asystent sędziego, a uczestniczka posiada znacznie dłuższy staż w wykonywaniu samodzielnego zawodu prawniczego, podczas gdy jak wynika z zebranej dokumentacji, odwołująca posiada wieloletni staż pracy na stanowiskach związanych ze stosowaniem prawa i w tym czasie zdobyła o wiele bardziej zróżnicowane doświadczenie zawodowe, aniżeli uczestniczka i nabyła umiejętności niezbędne do wykonywania zawodu sędziego, albowiem w wyniku odbywania aplikacji etatowej zapoznała się z charakterem i specyfiką pracy we wszystkich wydziałach sądu rejonowego, sądu okręgowego i sądu apelacyjnego, a nadto zajmowała stanowisko asystenta sądowego w wydziałach: cywilnym, karnym, ponadto jako wieloletnia asystentka Prezesa i Wiceprezesów Sądu w P. zdobywała doświadczenie w zakresie spraw: gospodarczych, karnych i cywilnych obu instancji, a przede wszystkim obecnie wykonuje jednocześnie obowiązki starszego asystenta w Wydziale [...] Cywilnym i w Wydziale [...] Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w P., co całkowicie umknęło uwadze przy podjęciu skarżonej uchwały;

1.3. przyjęciu, że bez znaczenia dla oceny kandydatury skarżącej pozostaje ukończenie przez nią z wynikiem bardzo dobrym podyplomowych studiów z zakresu „Prawo Rodzinne z elementami psychologii” na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu [...], jak i pominięcie w ogóle, że skarżąca ukończyła szkolenie z zakresu mediacji, a co ma istotne znaczenie przy uwzględnieniu na korzyść uczestniczki, iż zatrudniona jest w Wydziale [...] Rodzinnymi i Nieletnich Sądu Rejonowego, do którego zaplanowany jest konkurs. Prawidłowe zaś uwzględnienie, że skarżąca posiada nie tylko bogate doświadczenie zawodowe w zakresie spraw podlegających rozpoznaniu przez sądy rodzinne, jak od wielu lat podejmuje usystematyzowane doszkalanie w tematyce prawa rodzinnego, psychologii i sposobów rozstrzygania sporów, u których podłoża leży prawo rodzinne, pozwalałoby dopiero na całościowe porównanie kandydatur;

1.4. pominięciu, że z uzasadnienia opinii Kolegium Sądu Okręgowego w Poznaniu, wynika, że „za” skarżącą oddano 19 głosów „za”, obejmujących 6 ocen wzorowych oraz 13 ocen bardzo dobrych, podczas gdy uczestniczka nie uzyskała ani jednej oceny wzorowej podczas gdy przepis art. 33 ust. 1 u.KRS zobowiązuje Radę, aby przed podjęciem uchwały w indywidualnych sprawach należących do jej kompetencji, wszechstronnie rozważyła sprawę, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeśli zostały złożone.

W ocenie skarżącej powyższe uchybienia mają istotny wpływ na wynik sprawy, albowiem zaskarżona uchwała została podjęta bez uwzględnienia wszystkich relewantnych okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji, lecz jedynie na podstawie jej pobieżnej analizy, co doprowadziło do wyboru kandydatki, która nie spełnia w najwyższym stopniu spośród zgłoszonych kandydatów – wynikających z ustawy o KRS – kryteriów doboru kandydata do przedstawienia Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisko sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym Poznań Grunwald i Jeżyce w Poznaniu [pion rodzinny i nieletnich].

2. naruszenie art. 42 ust. 1 u.KRS – poprzez nienależyte uzasadnienie zaskarżonej uchwały i niewyjaśnienie motywów, jakie legły u jej podstaw, w szczególności na skutek:

2.1. niepoddania ocenie kandydatur uczestniczki i odwołującej w kontekście wybranych kryteriów oceny wymienionych w art. 35 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 u.KRS i niewskazania powodów, dla których Rada przyjęła, że uczestniczka spełnia te kryteria w wyższym stopniu, niż odwołująca;

2.2. niewskazania przyczyn, dla których Rada postanowiła o przedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, kandydaturę uczestniczki, która uzyskała niższe poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w Poznaniu, nie uzyskując żadnej z ocen „wzorowej”, a nie kandydaturę odwołującej, która jako jedyna spośród wszystkich kandydatek uzyskała najwyższe poparcie tego Kolegium z aż 6 ocenami „wzorowymi”, wyróżniającą opinią, podczas gdy wybranie kandydata, który nie otrzymał lub

otrzymał niższe poparcie środowiska sędziowskiego musi być podyktowane dobrem wymiaru sprawiedliwości i przekonująco uzasadnione;

2.3. zawarcia w uzasadnieniu uchwały sprzeczności co do ustaleń stanu faktycznego wykonywania obowiązków zawodowych skarżącej, przy całkowitym pominięciu, że odwołująca od 2019 r. wykonuje obowiązki w [...] Wydziale Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w P., a co jest o tyle istotne, że świadczy zdecydowanie o jej doświadczeniu zawodowym, a na korzyść uczestniczki ujęto zatrudnienie w [...] Wydziale Rodzinnym i Nieletnich w Sądzie Rejonowym w P., do którego zaplanowano konkurs.

W ocenie skarżącej powyżej wskazane uchybienia mają istotny wpływ na wynik sprawy, albowiem sfera motywacyjna uchwały w istocie nie została ujawniona, w tym w szczególności w zakresie, w jakim Rada zdyskwalifikowała kandydaturę odwołującej, a która – w świetle zgromadzonej dokumentacji i uzyskanej przez nią rekomendacji środowiska sędziowskiego, tzw. „poparcie środowiska zawodowego”, jest najlepszą kandydaturą, co uniemożliwia jej weryfikację pod względem zgodności z prawem, a w konsekwencji i kontrolę sądową.

Nadto odwołująca zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP w zw. z art. 35 ust. 1 i 2 u.KRS – poprzez niewłaściwe zastosowanie a to na skutek niedokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiono wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu kandydatki wskazanej w punkcie pierwszym skarżonej uchwały, a nie wniosek skarżącej;

2. art. 35 ust. 2 pkt 1 u.KRS – poprzez jego błędną wykładnię, na skutek przyjęcia, iż wskazane w treści tego przepisu kryterium „doświadczenia zawodowego” obejmuje jedynie wieloletni staż pracy uczestniczki, podczas gdy pod

uwagę należy wziąć tutaj również różnorodność i charakter wykonywanych czynności oraz zajmowanych stanowisk i nabytych w związku z tym umiejętności;

3. art. 35 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i pkt 2 u.KRS – poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, iż kandydatura uczestniczki jest lepsza niż kandydatura odwołującej, chociaż odwołująca spełnia zasadnicze kryterium oceny kwalifikacji, w większym stopniu aniżeli uczestniczka, zdobyła bardziej zróżnicowane doświadczenie zawodowe i nabyła wszelkie umiejętności niezbędne do wykonywania zawodu sędziego, posiada pozytywne opinie przełożonych, uzyskała najwyższe poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w Poznaniu, jako jedyna spośród wszystkich kandydatek biorących udział w postępowaniu uzyskując oceny „wzorowe” świadczące o wysokiej ocenie kwalifikacji skarżącej i jej przydatności do zawodu sędziego, skarżąca wykonuje czynności zawodowe w Wydziale Rodzinnym i Nieletnich, interesuje się i systematycznie podnosi kwalifikacje w obrębie prawa rodzinnego, ukończyła podyplomowe studia z zakresu „Prawo Rodzinne z elementami Psychologii” na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu [...] i zdała końcowy egzamin z oceną bardzo dobrą.

Odwołująca wniosła o uchylenie uchwały w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie, jako niezasadne, nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 zd. 1 u.KRS, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Stosownie do treści art. 44 ust. 3 u.KRS, do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem art. 87¹ k.p.c. Zgodnie natomiast z art. 398¹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania. Podstawą odwołania nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 8 października 2014 r., III KRS 45/14;

8 listopada 2017 r., III KRS 29/17; 15 stycznia 2019 r., I NO 1/18; 27 marca 2019 r., I NO 59/18; 1 lipca 2019 r., I NO 70/19). Stosownie zaś do treści art. 44 ust. 1 zd. pierwsze u.KRS odwołanie można wnieść z powodu sprzeczności uchwały z prawem, a zatem zarówno z prawem materialnym, jak i z przepisami postępowania (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 15 stycznia 2019 r., I NO 1/18; 8 listopada 2017 r., III KRS 29/17; 8 października 2014 r., III KRS 45/14).

Kontrola sądowa w sprawach prowadzenia naboru na urząd sędziego dotyczy określonego w art. 60 Konstytucji RP prawa równego dostępu do służby publicznej i obejmuje swoim zakresem wyłącznie, czy postępowanie zostało przeprowadzone na podstawie przejrzystych kryteriów selekcji kandydatów i obsadzania poszczególnych stanowisk w służbie publicznej (zob. wyrok TK z 27 maja 2008 r., SK 57/06, OTK-A 2008, nr 4, poz. 63; wyrok Sądu Najwyższego z 25 lutego 2013 r., III KRS 95/13).

Przedmiotem ochrony wynikającej z art. 60 Konstytucji RP jest przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania. Celem art. 60 Konstytucji RP jest zapewnienie równości szans dla osób podejmujących starania o pełnienie funkcji w służbie publicznej; realizacja art. 60 Konstytucji RP z jednej strony wymaga od ustawodawcy ustanowienia regulacji materialnoprawnych, określających przejrzyste kryteria selekcji kandydatów i obsadzania poszczególnych stanowisk w służbie publicznej, a z drugiej strony nakazuje stworzenie odpowiednich gwarancji proceduralnych, zapewniających weryfikowalność decyzji w sprawie naboru do służby. Brak odpowiednich procedur kontrolnych i odwoławczych stanowić może istotną przeszkodę w stosowaniu przyjętych reguł, a tym samym naruszać będzie konstytucyjny wymóg traktowania starających się o dostęp do służby na jednakowych zasadach (zob. wyroki TK: z 27 maja 2008 r., SK 57/06, OTK-A 2008, nr 4, poz. 63; z 29 listopada 2007 r., SK 43/06, OTK-A 2007, nr 10, poz. 130; z 8 kwietnia 2002 r., SK 18/01, OTK ZU 2002, nr 2, poz. 16; z 14 grudnia 1999 r., SK 14/98, OTK ZU 1999, nr 7, poz. 163; z 9 czerwca 1998 r., K 28/97, OTK ZU 1998, nr 4, poz. 50).

Zakres kognicji Sądu Najwyższego w ramach oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje zatem wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Kwestie rozpatrywania i oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziego są domeną Rady, podobnie jak ocena doboru kryteriów, a także znaczenie przywiązywane do poszczególnych kryteriów przy ocenie poszczególnych kandydatów. Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego, a poza gestią Sądu Najwyższego pozostają ustalenia faktyczne i ocena dowodów. Przedmiotem badania ze strony Sądu Najwyższego pozostaje procedura podejmowania uchwały przez Krajową Radę Sądownictwa, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści. Merytoryczna ingerencja sądu w rozstrzygnięcia Rady byłaby niedopuszczalna, wkraczałaby bowiem w sferę szczególnego władztwa Rady, wynikającego z samych norm konstytucyjnych (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 1 lipca 2020 r., I NO 156/19; z 17 czerwca 2020 r., I NO 155/19; z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17).

Ochrona sądowa udzielana kandydatowi na określone stanowisko sędziowskie, dokonywana przy uwzględnieniu art. 60 Konstytucji RP, winna zatem obejmować kontrolę postępowania przed Radą pod względem jego zgodności z prawem, a więc musi być ograniczona do oceny zgodności z prawem zastosowanej *in casu* procedury oceny kandydatury bądź kandydatów i w efekcie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie lub odmowy objęcia danego kandydata takim wnioskiem. Artykuł 32 ust. 1 Konstytucji RP statuuje z kolei zasadę równości wszystkich wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne oraz zakazuje dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Dlatego kontrola sądowa postępowania przed Radą w zakresie jej zgodności z tym przepisem powinna sprowadzać się do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Poddanie kontroli sądowej wyników postępowania przed KRS w takiej indywidualnej sprawie nie może natomiast znaczyć, że Sąd Najwyższy uczestniczyłby w decydowaniu o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wskazuje się, że sprawowana przezeń kontrola obejmuje w szczególności ocenę tego, czy KRS w odniesieniu do wszystkich uczestników procedury nominacyjnej zastosowała przejrzyste, jednolite i sprawiedliwe kryteria selekcyjne (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 6 października 2015 r., III KRS 50/15; 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; 9 maja 2019 r., I NO 35/19; 10 października 2019 r., I NO 142/19; 27 maja 2020 r., I NO 41/19). Ocena prawidłowości działania KRS sprowadza się w tym zakresie do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Nie chodzi tu zatem o ocenę kwalifikacji czy wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania, ale o formalny aspekt dostępu do służby (wyrok Sądu Najwyższego z 27 maja 2020 r., I NO 41/19; z 30 grudnia 2020 r., I NO 7/20).

Krajowa Rada Sądownictwa ma przy tym możliwość określania we własnym zakresie, które elementy uznać za szczególnie istotne. Nie może zostać uznane za naruszenie prawa przyjęcie przez Radę, że określony element doświadczenia zawodowego zasługuje na wyższą ocenę niż inny (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 30 października 2019 r., I NO 51/19).

W wyroku z 18 stycznia 2022 r., I NKRS 165/21 (w sprawie, w której KRS dokonała wyboru między kandydatem zatrudnionym na stanowisku starszego asystenta sędziego oraz kandydatem sprawującym urząd starszego referendarza sądowego, a jako kryterium dominujące wskazała różnorodność doświadczenia) Sąd Najwyższy wskazał, że „[o] ile do wyłącznej gestii Rady pozostaje to, który z elementów składających się na ustawowe kryterium doświadczenia zawodowego ma w konkretnej sprawie dominujące znaczenie, o tyle KRS nie może abstrahować od tego, że zarówno instytucja referendarza sądowego jak i asystenta sędziego regulowane są w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 2072). To przepisy determinują status prawny referendarzy i asystentów sędziego oraz zakres ich zadań. Już zakres wymagań koniecznych dla mianowania na stanowisko referendarza sądowego oraz starszego referendarza sądowego (art. 149 oraz art. 150 p.u.s.p.) w stosunku do wymagań dla zatrudnienia na stanowisku asystenta sędziego i starszego

asystenta sędziego (art. 155 p.u.s.p.) przekonuje, iż ustawodawca postrzega referendarza jako stanowisko wyżej usytuowane w strukturze sądownictwa i wymagające wyższych kwalifikacji niż stanowiska asystenta sędziego. Także zakres powierzonych referendarzom przez ustawodawcę zadań, gdzie referendarz sądowy może wykonywać czynności w postępowaniu cywilnym w wypadkach wskazanych w ustawie, a w zakresie powierzonych mu czynności referendarz sądowy ma, zależnie od rodzaju podejmowanej czynności, prawa i obowiązki sądu albo przewodniczącego (art. 47¹ k.p.c.), świadczy o wysokim statusie referendarza. Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny, referendarze są urzędnikami sądowymi, którzy zostali upoważnieni do wykonywania oznaczonych czynności w postępowaniu sądowym (zob. wyrok TK z 12 maja 2011 r., P 38/08, Dz.U. nr 109, poz. 640). Także Sąd Najwyższy stwierdził, że referendarz sądowy jest organem sądowym, spełniającym funkcje o charakterze orzeczniczym, niezaliczającym się do władzy sądowniczej i niesprawującym wymiaru sprawiedliwości (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 19 września 2002 r., III CZP 56/02). W postępowaniu konkursowym okoliczność, że kandydat uzyskał nominację referendarza sądowego, nie powinna zatem skutkować niższą oceną doświadczenia zawodowego referendarza, w porównaniu z doświadczeniem asystenta sędziego. Zajęcie takiego stanowiska, zważywszy, że zakres obowiązków wykonywanych przez referendarza sądowego jak i przez asystenta sędziego determinowane są przepisami prawa, oznaczałoby, iż wbrew uzasadnionym oczekiwaniom, osoba działając w zaufaniu do państwa, decydując się na awans zawodowy i obejmując stanowisko referendarza, jednocześnie zmniejszałaby swoje szanse w konkursie na stanowisko sędziego w konfrontacji z kandydaturą asystenta sędziego, którego doświadczenie zawodowe, w oczywisty sposób obejmuje obszar właściwy doświadczeniu sędziego, któremu asystuje. Niższa ocena doświadczenia referendarza sądowego względem asystenta sędziego, wyłącznie ze względu na ustawowe ograniczenia funkcji referendarza w wymiarze sprawiedliwości – biorąc pod uwagę wyższe usytuowanie referendarza w strukturze sądownictwa – narusza zasadę zaufania obywatela do państwa. Oparcie przez KRS oceny na takim kryterium stanowiłoby „pułapkę” dla osób, które działając w zaufaniu do państwa stopniowo rozwijały swoją karierę w sądownictwie,

decydując się – przed ubieganiem się o stanowisko sędziego – objąć w pierwszej kolejności stanowisko referendarza.

Sąd Najwyższy, w składzie orzekającym w niniejszej sprawie, w pełni podziela powyższe stanowisko, potwierdzające prawidłowość decyzji KRS. Dokonanie przez KRS wyboru pomiędzy kandydatem wykonującym zawód asystenta sędziego a kandydatem wykonującym zawód referendarza sądowego nie może być utożsamiane z działaniem o charakterze dyskryminującym. Wobec powyższego zarzuty dyskryminacji Odwołującej się odnoszące się wyłącznie do kwestii wykonywanego przez kandydatkę rekomendowaną zawodu referendarza sądowego, należało uznać za niezasadne.

Zgodnie z treścią art. 42 ust. 1 u.KRS uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia. Rada jest zatem zobligowana do wyjaśnienia wszystkim kandydatom, jakimi kryteriami kierowała się przy wyborze kandydatów. Uzasadnienie decyzji Rady ma na celu umożliwienie kandydatom porównania swojej kandydatury z innymi (zrozumienie dlaczego inni kandydaci, zdaniem rady, okazali się lepsi) oraz zweryfikowanie czy zachowane zostały wszystkie zasady proceduralne postępowania nominacyjnego, w tym zastosowanie ustawowych kryteriów wyboru kandydatów w sposób jednolity, co poddaje się osądowi w toku postępowania sądowego. Jeżeli w toku postępowania nominacyjnego Rada nie zastosowała jednolitych kryteriów wyboru kandydatów lub dopuściła się innego naruszenia prawa, uchwała winna być uchylona, jako podjęta z naruszeniem prawa.

W przypadku dochowania przez Radę procedur ustawowych Sąd Najwyższy nie może dokonywać oceny, dlaczego te, a nie inne, kryteria miały charakter decydujący, w szczególności, jeżeli w zakresie poszczególnych kryteriów i ich całościowej ocenie poszczególni kandydaci nie wykazują ekstremalnych różnic, które mogłyby uzasadniać przyjęcie naruszenia procedury lub przekroczenie granic uznania (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 30 grudnia 2020 r., I NO 7/20). W okolicznościach niniejszej sprawy Rada wyraźnie wskazała, że decydujące znaczenie w wyborze kandydatki, tj. ocena kwalifikacji oraz doświadczenie zawodowe kandydatek, w tym zdobyciem umiejętności przydatnych w wykonywaniu zawodu sędziego. W ocenie Rady dotychczasowy, wieloletni i różnorodny przebieg

ścieżki zawodowej przemawia za wyborem J. K.. Rada wskazała także na pozytywną ocenę pracy na stanowisku referendarza sądowego, w której bardzo dobrze oceniono zarówno stabilność jej orzecznictwa, jak i metodykę pracy oraz zdecydowane poparcie środowiska sędziowskiego. Rada podkreśliła, że wiedza teoretyczna i praktyczna, jaką posiada wybrana kandydatka, w połączeniu z doświadczeniem orzeczniczym, zdobytym na stanowisku referendarza sądowego a obecnie starszego referendarza sądowego (wcześniej wykonywanie również obowiązków asystenta sędziego), a także podnoszenie kwalifikacji przez udział w szkoleniach, dają gwarancję należytego pełnienia przez nią obowiązków sędziego sądu rejonowego. Nadto Rada stwierdziła, że wzięła pod uwagę również fakt, że zapotrzebowanie w przedmiotowym postępowaniu jest do pionu rodzinnego i nieletnich Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, a J. K. aktualnie (od ponad pięciu lat) orzeka właśnie w wydziale rodzinnym i nieletnich.

Kryteria doświadczenia zawodowego oraz oceny kwalifikacji mają charakter ustawowy (art. 35 ust. 2 u.KRS), a ich zastosowanie w niniejszej procedurze nominacyjnej nie naruszyło standardu równego dostępu do służby publicznej (art. 60 Konstytucji RP). Zarówno w literaturze jak i w orzecznictwie podkreśla się, że odpowiednie doświadczenie zawodowe jest kluczem do sukcesu w zawodzie sędziego. Polemika Odwołującej się z oceną dokonaną w tym zakresie przez Radę nie może stanowić podstawy do zakwestionowania prawidłowości zaskarżonej uchwały. Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że samo niezadowolenie lub subiektywne poczucie pokrzywdzenia kandydata do objęcia wolnego stanowiska nie stanowi uzasadnionej lub usprawiedliwionej podstawy odwołania od uchwały KRS w przedmiocie nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie na wakujące stanowisko. Weryfikacja kwalifikacji poszczególnych kandydatów ubiegających się o stanowiska sędziowskie czy asesorskie należy do Rady, a podstaw do twierdzenia, że zostały przekroczone granice uznania, nie mogą stanowić odmienne – z natury subiektywne – zapatrywania w odniesieniu do własnych osiągnięć, walorów i przymiotów (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 2014 r., III KRS 45/14 oraz orzeczenia cytujące).

Sąd Najwyższy analizując całość dokumentacji sprawy, jak również uzasadnienie zaskarżonej uchwały, doszedł do przekonania, że Rada dokonała

wyboru rekomendowanego kandydata po zapoznaniu się z obszerną i kompletną dokumentacją, w oparciu o całościową ocenę kandydatów, właściwie scharakteryzowała wszystkie kandydatury, wyjaśniła motywację decyzji o wyborze J. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, odnosząc się szczegółowo zarówno do przebiegu kariery i doświadczenia zawodowego kandydatek oraz opinii kwalifikacyjnych, a powyższe jest spójne z zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Rada wyraźnie i jednoznacznie wskazała kryteria, które zdecydowały o wyborze rekomendowanej kandydatki, a które mieszczą się w katalogu kryteriów ustawowych. Nie ma zatem podstaw do przyjęcia, że KRS naruszyła art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 1 i 2 u.KRS w sposób wskazany przez odwołującą się, a tym samym że zaskarżona uchwała jest sprzeczna z prawem.

Wobec bezzasadności podstaw i zarzutów odwołania, Sąd Najwyższy orzekł zatem o jego oddaleniu na mocy art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 u.KRS.

[as]